

De dominante penseelstreken

GLASS-BLUE DAYS

ROB JOHANNESMA

Waar Albada Jelgersma Gallery, Lijnbaansgracht 318

Te zien t/m 18/4

Rob Johannesma bladert door een groot kunstenaarsboek dat hij net heeft voltooid. Hij heeft er jaren aan gewerkt en elke pagina is een uitnodiging om goed te kijken. Johannesma heeft een groot archief met reproducties van schilderijen en andere afbeeldingen. Daar schildert hij overheen. Met een fotocamera maakte hij vervolgens opnames van het oppervlak. Details worden enorm uitvergroot, waardoor je de structuur van het papier en de inkt van de voorstelling ineens op een andere manier bekijkt.

Een van de reproducties waar Johannesma mee werkte, was van een fresco van Piero della Francesca in Arezzo, *De droom van Constantijn*. De keizer ligt in een tent te slapen terwijl een engel neerdaalt en hem een teken geeft. Constantijn zou zich daarna tot het christendom hebben bekeerd.

Honderden close-ups

Johannesma: "Ik vond dat beeld van Piero della Francesca heel spannend. Ik ben honderden close-ups gaan maken om te kijken hoe ik het zou kunnen veranderen, hoe ik het misschien een andere betekenis zou kunnen geven."

Johannesma plakte de afzonderlijke detailopnames digitaal bij elkaar tot de voorstelling weer intact was. Toen bleek dat de penseelstreken van het fresco veel dominanter waren geworden. Het handschrift werd uitgangspunt voor een reeks schilderijen die Johannesma heeft gemaakt. De penseelstreken doen denken aan arceringen die zich over het hele doek verspreiden. Toch zie je soms een element uit het fresco terug. De vleugels van de engel, de vorm van de tent.

"De schilderijen zijn een eigen leven gaan leiden. Ze vertellen iets over de schilderkunst,

maar ook over hoe ik kijk." Die manier van kijken is minder vanzelfsprekend dan hij zelf dacht. Johannesma werd zes jaar geleden plotseling blind aan één oog. Daardoor kon hij geen diepte meer zien. Zijn werkwijze, die voor een groot deel steunde op het scherpstellen met een camera, viel in duigen. "Mijn visie is erg veranderd. De fotografie raakte op de achtergrond. Na twee of drie jaar merkte ik dat kleur voor mij erg dominant ging worden."

Droge verf

Johannesma maakte de verf voor zijn schilderijen zelf. "Dan kun je de verf droog maken, of juist transparant. Er zitten veel meer nuances in dan in verf uit een tube."

De voorstelling van Piero della Francesca is vaak niet meer herkenbaar. "Ik probeer het idee van compositie te vermijden, daar heb ik niet te veel over nagedacht. Het is eigenlijk een soort aftasten met de kwast."

Kees Keijer

Soms zie je een element uit het fresco terug, zoals de vleugels van de engel

→ Rob Johannesma, *Untitled*, 2019. FOTO ROB JOHANNESMA COURTESY ALBADA JELGERSMA GALLERY

